

Meie Mats.

N° 3

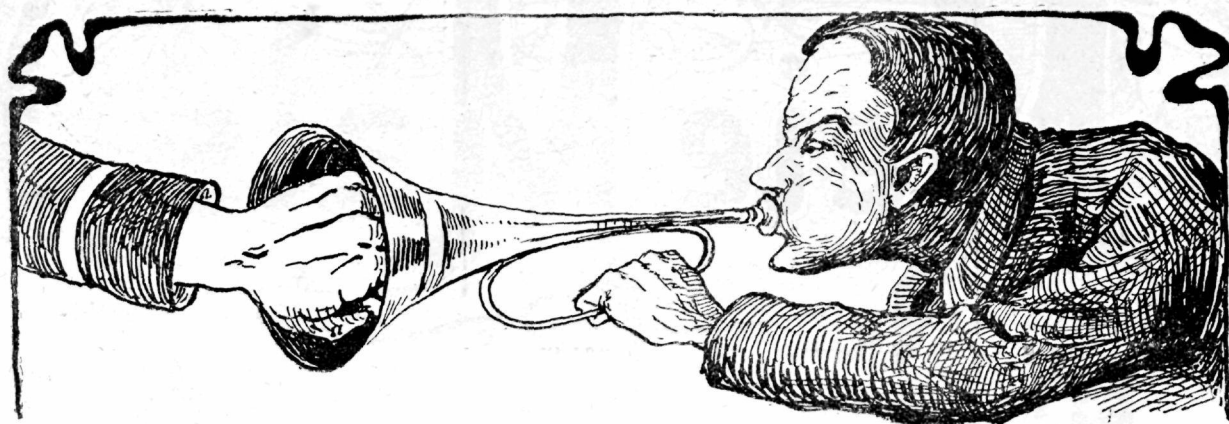
Fi. B. Kreuzvoldi nim.
Eesti NSV Riiklik
Kasvatustöö

2015

6.

Oleks minu olemine,
Teiseks minu tegemine —
Küll mina teaksin,
Mis mina teeksin

Lugejale.

Meie mõisas on nali kadunud. Härra on hädas, nagu uuslane mädas. Peremehed loodavad mõisa esiotsa endi kätte saama, aga ega saunikudgi halvemad taha olla, sulasmehed ka alla ei wanu, moonakad risti ette ei löö, wabrikumehed palju ei pühitse ega korratüdrukud endid narrida ei lasse. Ega tea kuda lugu weel lähemgi.

Agatahes on uusi peremehi oodata. Kui mõis mõistlikkude meeste kätte läheb, siis hakkab Meie Mats ka hoolega teul käima. Ostab hobuse ja teeb oma paar päewa kuus ära. Wana walitseja — Jumal olgu — ehk parem ärgu olgugi ta hingele ega ihule armuline — Matsi ei sallinud, wõi õigem ütelda — kartis Matsi. Sain häda-waewalt paar jalapäewa aastas tehtud. Ehk mis elu seegi oli: filter kepiga kullas, kubjas rusikaga nina all. Niipea kui rusikamehed langewad ja kepimehed kõngewad, paneme pasuna hüüdma, nii et külad jääwad kuulamaie, mõisaid mõtteid märkamaie..

Meie Mats.

Weneriigi merewäe edusammud

algasiwad, nagu täpsed Wene naljalehed tähenda-wad, Esusima lahingus, kus adm. Roshestwenski ja Nebogetow Jaapani merewäele hirmsa hoobi andsi-wad: peenikese salawiguri läbi andsiwad nad Jaapani walitsusele niikästi lõhmeti Wene laewad kui ka täitsa jõudelewasõjad admiralid.

Sellest ajast saadik wakis liitumine merewäe seas, ja rahutusi ning mässusi tuli väga harwa ette. Lõuna- ja läänepoolsed riigiosad ja Tuula, Piltamaa, Wjatka, Tartu, Kurest, Paide, Kuustaku alew, Pühtitsa, Waslnarwa, Drell jne. ei tunnegi madruste rahutusi. Minult mõned sadamalinnad tulewad siit lahjuts wälja arwata, nimelt: Keoonlinn, Odesja, Diibaw, Sewastopol ja Wladimostof. Muu seas selgub nüüd ka kindral Stöfeli tark ja terawamõt-

teline plaan, kes Portarturi sellepärast ära andis, et meie auusas lauge ida kantsis madruste rahutusi ära hoida. Ja tark tegu, et Poolamaa sõjaseatuse alla kuulutati, päästis elanikkust muidugi madruste wastuhakkamise eest.

Prægusel ajalehtede agaral töö ajal leppewad madruste mässud õige ruttu. Waadake, mässuks nimetatatle jeda, kui ülemuse tahtmist ei täideta. Et aga ülemus ilmaiwinata lohe pödema hakkab ja sellepärast linnast wälja ruttab ning oma alamad satus: hoolets jätab, siis on madrustel wõimata ülemuse käskude wastu hakata, sest et niikästi ülemad kui ka nend'e käsud puuduwad.

Niisuguse diplomaatilise plaani läbi muutub iga mäss õige pea isomaalijeks meeleawalduseks. Kui aga ülemus weel alles on ja kartjas istub, siis waadatakse mässu peale nagu teiste halwa eestuju

mõjul liikuma lödnud woolu, nagu wastutaja wõi, weel parmini uelba, nagu päewalaja peale. Kuid igas juhtumises jääb madruste ülespoomise põhjusmõte loikumataks.

Seejäranis tähtsates juhtumistes tõstab madruste mäs neid teenistuses kõrgemale, nii et iga madrustijärgmise auu- ja teenistusejärgu sisse tõstetakse. Sel põhjusel lastakse neidgi madruste filmapilt loju, kes weel oma treuistuse aega pole lõpetanud.

Sel kombel muutub mäs, wastuhakkamine, rahutused ja päewalaja, ilma et wärsked jõuud kaduma lähelwibad, põllutööliste liikumiseks, mis maad ilka enam ja enam uuendustele ja edule wiib.

„Tarwis kasakad appi kutsuda“, tegi parun otseuse's, kui ta wäljaurnatud rentniku käest wiimast leiratamikat ära kiskus.

„Kes kannatab, see kaua elab“, arwas teumees Tiis ja lastis paruni ennast furnuks peksta.

Sabakeelsus

Pastor (laupäewal kubernerile kaebades): „Minu koguduse liikmed on mäsajad, põletajad, joodikud.“

Pühapäewal jutlust pidades: „Ar nas wend ja õde!“

Linnateel.

„Wist Tallinn on juba ligidal, — kange were lõhn tuleb ninasse. . . .“

„Inimene piab ilka kõrgemale püüdma,“ ütles WõsaWille, kui ta kõrtsi ees kraawist kalda peale ronis.

Reegi rikas kaupmees, kellel 200000 rubla oli, tegi järgmise testamendi:

„Et minu poeg ennast halwasti üles piab ja mind aleti kurwastab, sellepärast ohwerdan mina lõit oma waranduse kloostriile. Kloostriülema hoolits annan minu pojale seda osa anda, mis tema ise tahab.“

Ülem määras pojale 10000 rubla; see aga ei olnud sellega rahul ja andis asja adwolatibi lähte. Pois andis kohtule järgmise seletuse:

„Pärandaja testamendis on ülewal, et kloostri-ülem piab pojale pärandusest selle osa andma, mis-juust tema ise tahab; aga et ülem ise on tahtnud, nagu aktist näha, 190000 rubla, siis palun testamendi õige mõtte järele minu usaldajale 190000 rubla wälja maksta, aga kloostri heaks 10000 rubla jätta.“

Lastelapsed

„Ja ükskord suure rõdemuga saad lastelapsi nägema,“ lauldi Lepiku Liisule laulatamise ajal. . .

Braegu tuli Liisu wallamajast, kus ta pisarfilmil wolimeestelt leiba palus, sest lastelapsed lasta teda nälgida.]

Tallinna faksid 14. okt.

Oh kui raske on me päevad,
Sinnust pilti silmad näevad:
Rabritud kõik seisma jäevad,
Eõllised koju läevad!

Enne ja nüüd.

E n n e. Parun: „Van, kurati loojis, müts
veast maha! Kas sina oma peris herrat ei tundmo.
Saama kaksikümmeend krooni.“

N ü ü d. Parun: „Armas Hendriku peremees!
D'ge head ja laenake mulle 1000 r bla. Ma mak-
san teile viis protsenti. — — Olge head, istuge!“
Läänemaal sünd'nud lookene.

Häda-wale.

T u a p o i s s: Amuline parunihärra! Kutsjar
istub eestuas ja ostab emä wõlgnewat palka.“

P a r u n: „Sage ihm, das . . . üttele tera'e,
et härra on kodust wälja sõitnu.“

Koti-tõbi.

Hülg hakkaw „koti-tõbi“ on wiimasel ajal maal
latali laagnemas. Iseäranis kirikbarrad kardwad
seda. Nõid kaitsewad nüüd mägä- ja püskimehed.
Edespidi pidada järg nised h ulutusjed kiriku-post'i üles
lõõdama:

T e a d a a n d m i n e.

Kirikulistele on lõwasti keelatud juuri kottid
kirikusse ligi tuua, olgu need kallas, jahu, wõi tahma-
kottid. Nõelust üleastujad panda'se kirikuwende alla.

T ä h e n d u s: Rahakottide ligitoomine on wäga
soowitaw, ja kellaotid pole kardetawad.

Aim.

Tallinna faksid 16. okt.

Nüüd paistab meile kaunisti
Ja paugud kuulda selgesti
Sealt lüue-turu sõrwalt.
Seal rahwast langeb hulgana —
Oh, küll on armas waadata
Ja hirmutada kõrwalt!
Hästi
Kästi
Lasta rahwast
Maha wahwast.
Nuu ja tänu
Kõigile, kel werejään!

Singekarjase ja lamba wahekorid.

Enne: „Eks sa heida karjane, arnu oma lamba peale!“

Nüüd: „Eks sa h'ida, lambute, arnu oma karjase peale!“

Aim.

Suurte koerte elust.

Majakerra sai eestkojas oma alalise arsti'ga kottu
ja hüüd's:

„Wäga hää, et te tulite, doktor, ma pidin juha
teile järele saotma: mul on lange weawalu ja proua
sülekoeral ei ole kõht mitte korras.“

Suu'tugu proua hoidis kahte kerra oma süles
ja andis tuatüdrukule j'rgmise k'isu:

Marie, mine üttele Johannile, et ta paneb k'õe
hobused neljaj'istmega wantri ette, ja siis tule silma-

pilk siia ja pane Minile ja Bobile soojad kuued selga, nad lähvad lobusidule."

Mõisapreua näitab wõerastele oma tubast ja seletab: Siin on meie ühine magamisetuba. Siin woobis magab hõrra kolme hõrraga ja mina magan seal kahe mopfiga."

Kes on mässojad?

"Appi, appi! Mässojad tulewad!" tarjuti nõijas ta hõka i akendele luulisi ettepanema, kui waeseks jäänud talupojad reidielardust paluma läksivad.

Wigala nali.

Mis tükis politseinikud ja kalkunid ühefarnased on?

Sellepärast, et nad punast wärwi ei sall, kuna nad seda ise erdi pees kannawad. Kui nad seda teiste juures jh'urad nõgemo, siis saawad toledasti wihasjeks ja tüliwad lalla'e.

Aim.

Tallinna saksad 17. oktoobil.

(Juhumilise Tallinna postimajas.)

Nüüd saksarahwas laulagem
Ja olgem wõaga rõõmsad,
Ja kubernerit tänagem,
Ja olgem ise waprud!
Gott sei dank!

Satste asi.

"Tere, wennad!"

"Tere, tere. Mis sa siin limgid?"

"Longin sellepärast, et teha pole midagi."

"Tule meiega kaasa."

"Kuhu siis, kus nõmmele pommeldama wõi Reilasj: wõhli püüdma?"

"Ei kumbagi. Meie lähme Saue jaama."

"Mis sinna? Kas posthobustega lusti sõitma?"

"Ei mitte; seal pole enam hobuseid."

"Mida siis tegema?"

"Pommeldama. Sealts saab ju nüüd olut hõiti odawalt."

"Kudas nii?"

"Kas sa's ei tea weel, et seal kõrts ja poob kõrwuti sees on! Mõisnik saab kasu kahest kühjest, esteks kõrtsimõhe last kõrget renti, teisels talupoegade läest postimoona. Selle eest antakse nüüd olut odawamalt."

"Soo, wõi nii! Kas siis postimoonamaks odawamaks ei ole jäänud, sest et hõlt jaamast linni on?"

"Jaah, kes sul odawamaks jätab. See on jaksste asi. Noh, kas tuleb kaasa?"

"Tulen küll. Suu natsubgi juba peas."

Aim.

Uudis ajakirjanduses

Kõrw kaalata tulewal 1906. aastal oma Walgust kolmes osas wõlja armda, nimelt: I. Ohuwidewikku, II. Kesöö-pimedikku ja III. Hommitu-kõmarikku.

Aim.

Kahepere koer

"Sgaüks saab oma pal'a, kahepere koer saab — malla," ütlesiwad Wigala mehed, kui nad politseinuusturile nahapeale andsiwad.

Wigala nali.

Ihu- ja hingekarjane.

Kolmkümmend aastat togast oli W. kirihõrra von G. lähedalt J. mõisa äri rannitud. Lau-päiwiti läis ta seal, et nõdala aruandeid walitseja läest wastu wõtta. Siis tehti lihti ta õisuseid, palju teegi termes tallidue peol oma laistuse ja tooruse eest hoopisi p'di saama. Kõrd oli üks peksa-saaja kirihõrrat palunud seda toimetust (dasi lükata, sest ta tahta homre lauale minna.

"Ei, ei" oli kirihõrra kindel wastus. "Tõna annan ihuhõrra, homme annan hinge armu."

Stahwa suust Aim.

Hirmus unenõgu.

"Oh, oleks see ainult hõr nuss unenõgu olnud," õhlastiwad tagurlased ja wõgwallamehed, kui nad 17. oktobri manifesti lugesiwad.

Aim.

Otsused.

Witmane aeg oli koosolekute aeg ja otsuste aeg. Ööb-päewad läbi peeti koosolekuid ja tehti otsuseid juuri ja wäljseid, tähtsaid ja tühisid otsuseid, nürisid ja terawaid otsuseid, tasaseid ja walgusid otsuseid. Oh jeda otsatumat otsustamata otsuste hullo!!!

Mina nägin ühel öösel hirmust und. Nagi oleksin otsutamas suures saalis olnud, mis otsuni otsuseid täis oli. Waljult ja paljunduwalt seiswad nad minu ümber. Nütselt astus minu ette mees, kelle paljas nägemine juka minu were soontes seisma pani. Temal oli punane pael rinnas, punane pael käwarre ja punane pael mütsigi ümber. Ühes käes wälgutatas ta pooleküünrast püssnuga ja teises käes oli rewolwer. Piitse-hääl ütles minule:

- Kas tunnistate õigeks?
- Mis asjad?
- Otsused.
- Mis otsused?
- Needsamad siin.
- Kas kõik?
- Rõik.

— Aga taewa nimel, ma ei tea ju mitte mis siu mil on.

Siis wälkus püssnuga kõrgemale tõustes ja rewolwri ots tuli üsna minu nina alla, kuna mees ise karjus:

- Kas tunnistab õigeks wõi ei?
- Tunnistan õigeks, tunnistan.

Ja mina wandusin püha Pobedonostsewi habeme juures, et mina tunnistan õigeks kõik nüüdsed otsused ja kõik otsused, mis maailma algusest saadil on tehtud, ja ka kõik otsused, mis edespäidi kuni wiimse-kohtupäewani weel tehtakse.

Ja siis hakkasidwad kõik otsused rõemu pärast hüppama ja tantsima, ja mürisew hurraa ja läteplagin pani maailma mürisema.

Siis ärtasid üles. Oli juba walge. Waatafin alnast wälja ja nägin, kuida soldatite jalk uulitsal marsis. Mina istusin laua äärde, wõtsin sule ja hakkasin otsuseid tegema. Pealkirjaks panin: Kirjanikkude nõudmised. Siin nad on:

1) Kirjanikku peab inimeseks pidama, aga mitte täis- eht fooltotsrats inistajaks, keda inimesed uulitsal lastise suuga wahiwad ja sõrnega näidates ütewad: „Seal lähew kirjanik.“

2) Meie tööd peab rahaga mõistama, aga mitte tänu, kiituse ja auuga.

3) Rõik sõjine luuletamine tuleb waljusti ära keelata.

4) Wõõ, mis nalja pärast ümber kõhu tõmmatakse, et ole inimese auu kõhane ja tuleb tarwitufelt ära heita.

5) Ajalehe toimetajate ja kirjastajate arwamine ja maitse ei tohi kirjaniku peale mingi mõju awaldada.

6) Meie tööd ei tohi paberikorwi wisata.

7) Kirjutusi ei tohi parandada ega lühendada, ei siu ega kuu poolest.

8) Kirjatööd ei tohi raamatukaupluse riulise hallitama jääda, waid neid peab kõrges maailmas laiali lautatama.

9) Kui näitemängu oleme kirjutanud, siis ei tohita jeda wälja wilstada.

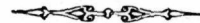
10) Iga kirjanik peab kirjanikkudeühisuse liige olema, üks puhas kelle käes ühisuse juhatus on.

11) Üleüldise ühesuguse in. hääletamise läbi walitagu riigiwolikogu, mis ainult kirjanikkudest koos seisab ja mida waimliseks aadeliks kutsutagu.

Need on minu nõudmised. Ja seni kui need otsused läbi pole wiidud, wiskan ma sule nurka, streigin ja ei kirjuta mitte ühte rida. Saab näha, kui kaua maailm ilma minuta ja minu waimusünnitusteta läbi saab.

Ujun, et meie kirjanikkudele warsti uus riigikord saadakse. Ja sellepärast hüüan ma otsustele 9-kordse elagu!

Elagu otsused ja otsuste tegijad!

Sakkaja pois.

Uetaja: Kui wana sina oled, pois?

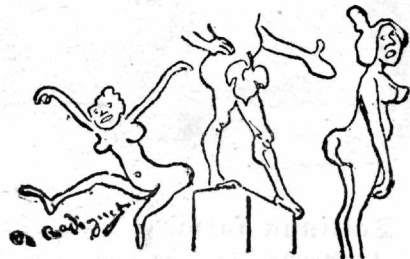
Juku: Ühelsa aastat.

Uetaja: Kas lugeda juba ostad?

Juku: Ei mina osta.

Uetaja: No tule siia, katsume kas tähtegi tunned. Mis kirjataht see on!

Juku: Ei tea, aga pataässa moodi on ta turat küll.

Üleüldine imekspanemine, kui wiigilehte sealt leitatse, kus ta mitte pole kaswanud.

„Sealed ajakirjandusest.“

Pärnu st. Saup. 12 nov. peeti „Walguse“ saalis — perekondlik pidu ära, millest osawõtmine rohke oli. Etteannetega wõis rahul olla. „Teat.“

Raisma-Kergust. Neli R. tüla poisid teinud oma pea allepoos joojaks ning filmad kirjuts, ja selle tõttu tahtnud nad siis atende lõhkumiseft löbu tunda. Nad olla tee ääres seiswate majade p:ale liwa wistanud mis mitte pole irehwanud.

„Teat.“

K. Tallinno st. Merewäe ofwitseride klubis ära peetud tantsuõhtu kohta kirjutas „New. Jzwestija“ pikka kirja. Koil olnud väga ilus ja lõbus. Tantsujuhatajaks olnud hra Boumann. Rahjuts ei kirjelda autor seda lähemalt, kes kellegiga tantsis. Oles kantselei- ning muudele ametnikkudele ja teistele palju pealuudega isandatele väga huwitaw lugemine olnud.

„Nali ei kolba rahwale lugeda ja koil naljakirjandus on — fopakirjandus.“ kirjutas Teataja siis, kui tšensor talle naljalisa wäljaandmise ära teelas.

J. — ah ei! — cand. Tõnisson kirjutas Postimehes, et ta mitte tödliste wastone ei ole, waid ainult tödandjate kofude eest wõitleb, ia et fofiaal-demokraatia tödlistele — hukatuft ja õnnetuft toob! W:nus abi tödlistele on kapitalismuz, ja ainsad abimehed on kodanlased.

„Mõistlikud inimesed päästiwad õpetajahärra määrsefate küüfik,“ kirjutas kõster Postimehele, kui Tallinna mustafajamehele Pärnus raha kallale kiputi.

Rajakate wõgiwallategude ja rööwimise üle kirjutas awaldab Geetri Postimees soowi, et igauks, kes uulitfale läheb, raha ja wäärtasjad kofu jätafs! Mats peab seda tähtsamaks, et igauks kodunt wäljaminees laitsferiistad ta aja wõtats.“

Strikumees praeguste rahutuste ajal.

Talupoegade eeskujul.

R. mõisas oli pidu. Kui koil tembud oltwad tehtud ja naljad nõhtud, tuldi otsusele metsa minna ja talupoegade moodi lõunat süia: kartulid küpsendada ja rohu peal istudes neid süia. Peened mõisa härrad ja preilid ruttasiwad rohu-aeada kartulid üles wõtma, kuna wanemad jalsad tarwilist keelekastet ja suhupistet walmis seadima hakkasiwad. Rärneri ja selle poisie abil sibliti tarwiline osa kartulid peenarde pealt üles. Lõunad ja kaleslad weerefiwad trepi ette, istuti peale ja söit lähedale kuusifusse algas. Peagi oldi kohal, kutsariid aitasiwad puid kofku kanda ja tule üles teha. Siis söitsiwad need laug-male, hobuseid lätama.

Tunni jookul olirad kartulid küpsenud ja söömine algas. Sakste suud aina mustendasiwad küpskartulite söömisest. Püüti justament talupoegade eeskujul teha.

Kui üks'ord widewikul kofu-söit algas, küfis R. mõisa krahw, piduperemees, oma kutsariid käest:

„Mõdis, kas meie sööma just nõnda kui need talupojad?“

„Ei, armuline krahwi herra. Kui talupojad küpskartulid sööwad, siis kooriwad nad enne söömist kartulid ära, ega teie ühes teiste sakstega söite neid kõige põlenud koortega.“

„Sina lurjus, miks sa seda ennem ei ütlemä!“ kirjus krahw sülitades ja tahmast suud pühkides.

„Kuidas ma rumal talupoeg, julgesin sakfu õpetama hakata!“ oli kutsariid rahuline wastus.

Am.

Tartu tagurluselcerist.

„Kui teie rahwa wabastamist wõgitwalla alt soowite, siis jään mina oma isearwamise juurde,“ ütles Tartu lw. Zettelmann, kui wolikogule ettepanidi, Wittele uuenduste nõudm:sefs ja maksapanemisefs telegrammi saata.

„Ma usun, et walitsus ilma meie palweta isenesefigi uuendused makfma paneb,“ ütles lw. Diho. „Minult usk teeb õndsaks, aga uuenduste nõudmine oleks umbu'aldufe awaldamine walitsuse wastu.“

„Kui meie uuenduste nõudmise üle kr. Wittele telegrammi saadame, siis wõiks mõni mõtlema hakata, et meie mitte kõigesuuremad tagurlasjed ei ole,“ ütles linnapea ise.

Sirmus lõunuu.

Tallinna teenijate tüdrukute seas oli wiimase fuurstreigi ajal fuur erutus. Üks agar koosolekul läia ütles oma emandale koosolekult kofu jöudes: Ras teate, proua? Nüüd piate teenijale tüdrukule lambri eluforteriks andma, meie tegime täna otsusefs et üksigi enam loerakongi ega tööki laua alla magama ei heida.“

Tallinna Eesti edumeelse linnavoliniku protest.

Kui Traakmann seda kuulda sai,
Et waenelaps ta lõunat söi,
Siis hirmuasti ta wihastas
Ja wolikogus kõrgatas:
„Edest linnafidel on süüid,
Et majamaksud tõuswad niisid!
Wüstuhat rubla amate
Niisid määsajate lastele!
Kes luul-turul langetid,
Need jumma ära teenisid!
Paf' nende perekonnad ka
Niisid nälja kätte tõngeda!“
Mats lisab jüa juurde niisid:
Niisugustel on weresüüid.

Seisuste waheseinad.

Talupojad (lau'awad licikus): Oh Isjand, taewa-
riigi sees! Koit üh:rgused Si ees. . .

Mõisnikud: „Si see ei tohi olla. See ei wõi
olla, jeda meie, mõisnikud, ei wõi lubada!“ Aim.

Mitu pead, mitu meelt.

Mees toob kärneri käst lapsaid. Koorm-läheb
traawi ümber, pead weerewad laiali. Mees waa-
tab, sügab korwatagust ja leusub: „Wanaõna on
ikka õige, nii mitu pead, nii mitu meelt: iga pea
weeres ise küge.“ Aim.

„Ma olin paljaspea.“

Selle pealtirja all ilmub niikasti wäljamaa kui
ka Wene ajakirjanduses sagedasti kiidukuulutus, kus
mõnesuguste olukirjadega tõendatakse, et selle ja selle
abirohu läbi paljaspeadele juuksed jälle kaswama hak-
kawad, mis ka kuulutuse juurde lisatud pildi läbi
püütakse tõendada. Paljaspea jääb wu'bugi ka ime-
rohu pruulimise järele ilkagi paljaspeaks, ega „puu-
paljas“ kuulutaja wõi hästigi „karwasets“ minna —
kuid sellest ei tahtnud Mats täna juttu teha, waid
ainult sellisarnase kirjatuüli wenekeelsest naljalehest
„Signalist“ juurde lisatud pildiga ära trükkida. Al-
la on kirjutanud Bedonostjew (hädatooja). Lu-
gejaid palume seda nime mitte Põhedonostjewi (wõi-
dutooja) nimega ära wähetada. Riri on järgmine:

„Ma olin paljaspea

ja selleks ma ka jäin. Minu isa ja minu wariisa
oliwad juba paljaspead, Minu wanaema sündis
Paljaspeamäel (Лысая ропа). Ma harjusin juba
selle mõttega ära, et ma elulõpuni paljaspeaks jään,
kuni ma oma riiklises tegevuses ühe Schweitzi orga-
nisationiga tutwaks sain, kes minu kuest sel ajal, kui
ma Wene ministrite peale mõlesin, järele päris, kas
ma ei soowiks oma pead hoida.
Suure huwitusega kopsin ma muidugi jaatawalt.
Siis seletas Schweitzi wõitluseorganisation, et ta kee-
mitat ja plahwatuse aineid olla hästi tundma õppi-
nud. Oma sõnade kinnitamiseks tegi ta Wenemaal
terwe ria katseid, muude seas ka minu lähemat: kaas-
tööliste juures, mis hästi lorka lastiwad. Uhel kat-
s:alusel oli wäga wähe karwu peas. Iga katse õn-
nestas hirmus hästi.

See ajast saadit hakkasin ma alati Schweitzi wõit-
lusorganisatsiooniga peale mõtlema. Tema dila ja wõimsa tege-
wuse üle mõlema suo juures wõin ma sadast
nähtust tuua. Selle abinduu wõi wahentüü hea peoma-
dus on see, et ta ime ruttu pea ära purustab, mis
läbi ka paljas pealazi kadunud on.

Ma wõistutan selle eest, et minu warendit, kudu
pead hoida, misgihuguseid aineid ei sisalda, mis na-
hale ehk riigi-terwile kahjulikud olek. See on
— õigel ajal ametist ära astuda

(„atstawlusse minna“, nagu wanab „Nikolaistikid“ ütlevad).

Sgale riigitegelasele, ükskõik kui suur aunkandja ta on, kes selle ajalehe nimmert nimetab ja oma täie aadressi ning 27-fopikalist marki saatmise ja muudeks kuludeks mulle kätte saadab, sellele saadan ajawitmata oma nõuu prooviks, lasti- lastmise palwe sisse anda, et igau's selle headust wõiks ise järele proowida.

Kui teie leiate, et teie juukseid hädaoht ahwar- dab, siis annan ma teile heameelega nõuu Sa'famaa miinilaewade peal wäljamaale minna. Lastele oda- wamalt.

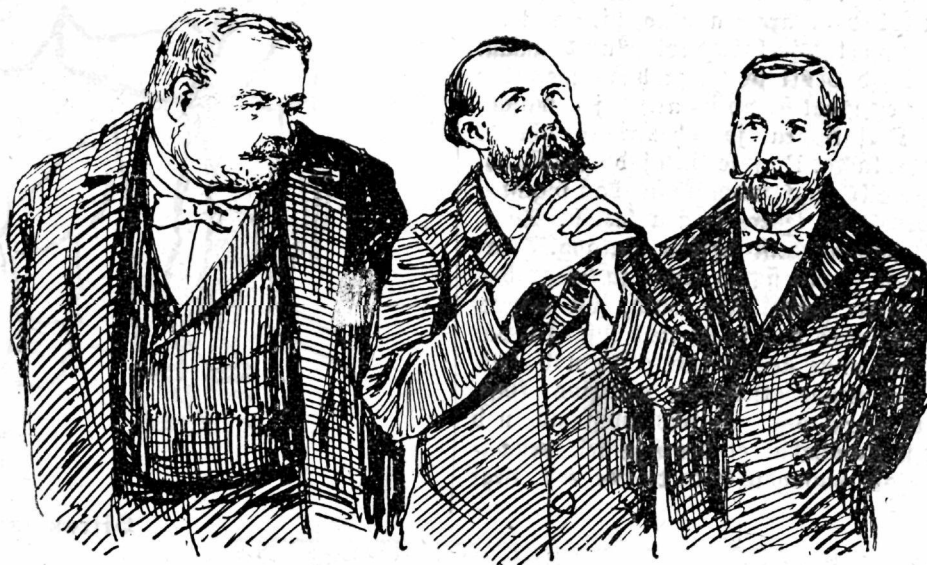
P. D. Bedonostjew.
Liteindi pr. nr. 62. Tel. nr. 180.

„Pagan wõtaks boomise weel — wõid selle läbi terwisest ilma jääda!“ Kirus Madapa Mart maast ülestõustes, kui boomiselatse juures roow'ritw, kuhu ta oheliku otja kinni sidus, katki oli läinud.

„Kui nais'etahwast tantsule kutsutakse, siis ta ka läheb,“ ütles Lepiku Liina Kaasiku Kaarli kosjami- nafi wastu wõttes.

„Wot see oli wast mees!“ ütles üks Jisaku wana- mees, kui poeg Kaana pulmalugu ette luges.

„Seda teed piame kõit läima!“ õhtas 70-aastane wanapiiga kütamise juures aiateiwist linnihoides, kui pu'ma'ae mööda läks.

..... saja koosolekul.

„Issand, nüüd laste ja oma sulase rahus ära minna, sest mu filmad on sinu õn- nistust näinud!“ ütles endine sakstedgija Kõrw börsejaalis „konstitutsioonella Cesti“ koosolekul, kus jaksid eestlasi endi ridadesse kutsujawad liigsuurte wabaduste wastu wõitlema.

„Siha rätsepale hea küll,“ ütles rätsepp Rein, kui perenaine talle leiba meelde tuletas,

„Wacwa oli, aga walmis sai!“ ütles Suurekiwi Jaagup, kui teine naine talle wanal-põlwel poja tõi.

„Oh ja hull, kui kõik maailm on halka haisu täis!“ ütles Rükitalüla mees teisel hommitul, kui ta ta õhtul purjus peaga oma habeme halkwa asjaga oli ära määrinud,

„Poi'nd, lastige eemale, mis teie ka masina-asjast teate! Waata Joosep, masinameister, on mees, kes kõik teab ja teeb! ütles Rabasemäe peremees, kui omale linakollkirise masina oli lastnud teha.

„Zumal tulema katsuma, kas härra teda ka kor- dama. Ei, härra tegema uued uhlemad karjaloudad!“ ütles mõisnik, kui pitne karjaloudad põleni läi.

„Kui sõita, siis sõita“, ütles pabokoi, kui kaks teda sabatpidi puurist wälja tiris.
(„Rahewõitluse“ sees).

„Targad sõdiwad sõnadega, aga rumalad rufila- tega“, ütles wallawanem Tõnise Jaan, kui ta oma külamehe tublisti läbi oli sõimanud. Aim.

Posti ja telegraafi ja osalt ka telefoni ametkond

on Vene riigis üks kõige eeskujulisematest ametkondadest ja üks kõige korralikumatest sisseseadetest termes i mas. Ta on üks anderkamatest miljonäridest. Võtab palju sisse ja annab vähe välja, ja teenib küllalt miljonid aastas puhasi kasu. Koorib rahvasi, koorib teenijaid. Luulartust tundku igauks, kes postimajast mööda läheb! Müts maha, kes üleläve sisse astub.

Kui korralikult ja hästi kõrgemad postihärrad töötavad, seda tunnistavad järgmised faktid.

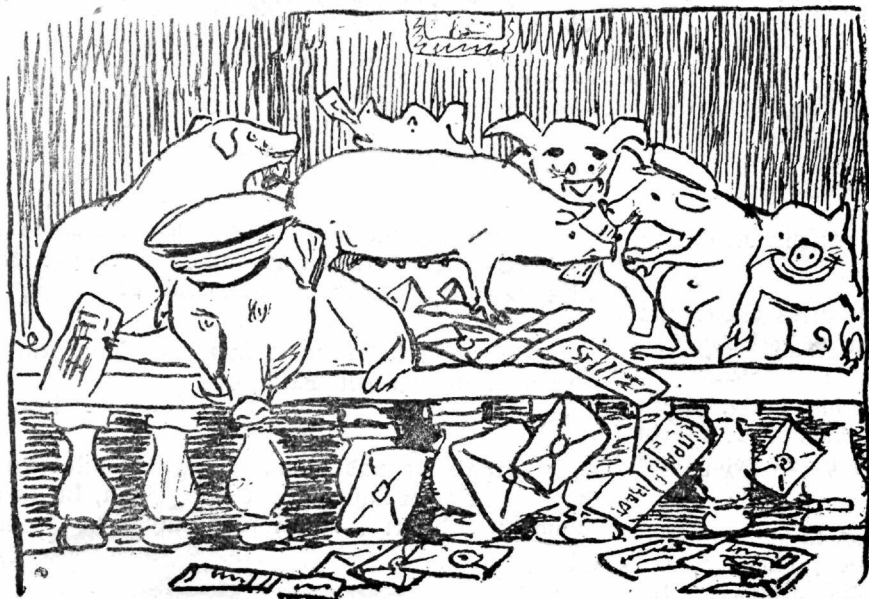
Posti ja telegraafi peavalitsus teatas hiljuti kõigile pealinna postiasutustele, et postijaadetused mis selgeid adresseisi riigisduutogusse ja ministrikomiteesse kannavad, mille eest margimaks ja muud võimalikud postikulud on ära maksetud, piavad ilma takistamata vastu võetud ja kohale toimetatud saama.

Hiljuti asutati post ja telegraafi ametnikud ja teenijad ülevenemaalise poliitilise ja majandusliku ühifuse. Keelati ära ja ähvardati ühifuse liikmed ametist lahti lasta. Ühifuse asutajad arvatiwad, et valitsus neile kõiki riigi kodaniku wabasi õigusi ei luba ja neile poliitilise tegevuse ära keelab. Tähtsivad siis ainult majanduslik ühifust ajutada. See keelati ära. Sellest järeldatiwad post ja telegraafi teenijad, et neil mitte poliitiline waid, just majandusline tegevus keelatud on, ja et neil just sell-pär si ühifustesse astumine ära keelati. Ja nad hakkasivad usluma, et nende osjetohene valitsus kõige edulisem valitsus riigis on. Teisets wõiswad nad nendest nähtustest järeldada, et post ja tel. peawalitsus endi teenijate majanduslike tulude eest isegi

Siirak ja Suka Anton.

Ma olen parun postimees,
Kõik Tallinn lahti minu ees.
Ma kannan kirjakotti,
Et karda boikotti . . .
Ni rii, ai roa, ai rullla,
Et karda boikotti.

Ischakanud ametnikud Tallinna postitalituses postiametnikkude sireigi ajal.

isalikult hoolt kannab. Nad olla nõuiks võtnud pubest poliitilist ühisust asutada, nagu a'alehed teatavad, ja kõiki majanduslikult muresti ja tülist, nagu ennegi, endi valitsuse hooliks jätta, kes endist wiisi selle rest püiab hooli'ida, et postiteenijatel ja kirjasaatjatel rahakott liiga raskets ei paisuks.

Siis läts postiteenijate streik lahti. Uelba'se, et see jällegi nerde ü'emu'e t'gewuse wili olla, millega ärwastunud ametnikkudele pugleaega taheti muretseda.

Nende riidake trükkimise ajal tõi W:ne ajaliri Signal järgmise te'egrammi, mille peale ta endi lugeja'e tähelepanemist juhime:

St. Peterburi postiameti poolt. St. Peterburi postiamet lükkab sellega igesuguse wastutuse, uute postiametnikkude korraliku tegewuse üle enese pealt ära, ja ei wastuta sellepärast mitte kirjasaaladuse, rahasaadetuste ega hinnaliste pakkide eest.

— Sa lastsid pärast amnistiat inimeste peale lohut mõista, kes wabaduselikutumises palju tööd on teinud...

— Need pole inimesed, waid kurjategijad...

— Sa ajad Trepowi poliitikat edasi!

— Ma 'ain alati hea ees'uju järele... Lühidalt mis ja minust tahad? Sa tead, millal mu kõnetunnid on? Ja siis tule wastuwõtmise ajal! Siis ma wõin sinuga wõhemalt juba walmis saada! Rasi wälja! Ma pian uusi plaarisi wälja mõtlema...

— Ma tean, et sa jälle mõnda kolwatust wälja mõtleid...

— Mitte teguni! Ma tahan uut streiki toime panna.

— Wõta ometi ütskord meel pähe..

— Ma tahan, ma tahan!

— Aga nüüd wõib streikimise järele...

Lühki töö.

Minu perekonnas ei tohi keegi laiselda. Kõik mu wõikesed lapsedgi on kuppungitõikamisega ametis.“
„Sätte järele — see töö praegusel ajal enam ei toida.“

Südametunnistus

tuli südaõfjel tema juurde. Ta ei tunnud südametunnistust ära. Ta tahtis teenrit kutsuda (teda nad inimeseks kutsuwad, kes kutsumata külalisse tuast wälja wistaks, kuid elekter streikis ja kell tõrkus kõlsemast.

— Mis sul tarwis on? küsis ta.

— Sa olid poliitsei-departemangu direktor!

— Kõh, ja mis sellest siis on? Kas senator'isi wähe on, kes poliitsei depatemangust otseteeb senatisse fatwad?

— Sa kutsusid posti-telegrahwi streigi elule?

— Ja mis sellest siis on? Ma lõpetan selle streigi ta ära! Terwe meie walitus on ju sellega ametis, et streikisi tuetada...

— Wälja! Kõnetunnil tule.. kella 10—12-ni. Inimene!

Teener ilmus.

Südametunnistus põgenes ära ja ei läinud tema juurde enam ilma'sgi tagasi, sest ta teadis mis see tähendab, kõnetunnil Durnowo juurde minna...

„Sritel.“

„Targem annob järele.“ ütles pastor Gahn Pärnus käärlambri'sse põgenedes, kui teda kirikust wälja aeti.

Rajata häällilaul.

Тоонил: Спи мааденець, мой прекрасный.

Riisupunn, sind süles kandes
 Olen tüdind ju —
 Dotad wiist, et pletti andes
 Sulun minu suu!
 Südame jõdd feest mul ära
 Oma kisaga.
 Minu parem, jäta kära.
 Minu, kusu ja!

Maga, anna rahu mulle
 Tund eht teine weel,
 Sarwe annan sugu sulle,
 Kui sul kuiv eht keel.
 Kui sul viim ei nahka lähe —
 Dota, oota ma
 Minna kafejuustu wähe!
 Minu, kusu ja!

Millal sa ju tõusid üles,
 Kifatarikas,
 Kõik see aeg sind kandsin süles,
 Sündind rajatas!
 Tuduma jää, tuwikene,
 Tisši saad siis ka,
 Muidu tuleb wihtlemine!
 Minu, kusu ja!

Kaswad, näed ferd omal ajal
 Vinnauulitsaid,
 Mäsuulise laulukajal
 Delaid streitfjaid.
 Sulgelt nuudiga siis wehi

Armuheitmata,
 Kefka naiti, lapji, mehi ...
 Minu, kusu ja!
 Saab just riigi tangelane
 Korralaitseja.)
 Tulen sind weel saatemalaie —
 Nigad nuudiga...
 Oh kui libedast' sel öösel
 Waius nuttan ma,
 Wannun: wõtats' sind kiill pergel!
 Minu, kusu ja!
 Süisgi unustan kõit wiha,
 Nagu ema wiis,
 Sina oled ju mu liha,
 Hakkam kurtma siis:
 Meed kes pumast lippu kandwad
 Marseljeesega —
 Sullegi eht walu andwad...
 Minu, kusu ja!

Kuulutus.

Tallinna politsei walitsuses,

seal, kus wangid nelipühits puhast pesu ja tükkest leiba nõudsiwad, ja et seda ei antud, siis waljut nurinat tõstsiwad, selle cest aga kuberner ja proturori heaksarwamise järele ihumihilust saiwad, on tulewal esmaspäewal oksjon. Wäljapalutakse inimeste:ühtid, mis 16. okt. Were-turul puruks lasti ja batarei kuuris alal hõtti, mille järele aga tänini nende omanikud ega pärijad pole tulnud. Nimelt on 7 kätt, 11 jalga, 2 naisterahwa pead, üks meesterahwa lere ja 6 naela hätitud liha jaada. Wäga k. sulist kaup lihunikudele, trahteripidajatele jne.

Hõlpjasti arusaadam.

Kirik herra von B. on suur hariduse wastane-mudugi siis, kui keegi talumeeste seast seda oman-dada püiab. Metiawahi Madis koolitas hoolega poega, hoolimata sellest, et teda mõisate poolt talis-tati. Kui poeg ülikooli oli pääsenud ja sõnum sel-lest kirikherra kõrwu puutunu, kutsuti wana Madis kirikumõisa. Kui ühest ja teisest kõrwalisesst asjast küllalt oli räägitud, mindi asja juurde.

Kirikherra küsis:

„Kelleks sina oma poega koolitad?“

Wan Madis lõhatas, silistas habet ja wastas:

„Kui ta hakkaja waimu ja heade annetega on, siis saab temast adwolat, kui teismiste annetega, siis tohter, aga kui taist suurt asja ei ole, siis kirikherra.“

(. Teisend: = rikkaja.

"Mis? Ruda rii?"

"See on ju hõlvasti arusaadav," seletas wana Madis rahulisele edasi, "sest et adwolatibi üksi mees- tega tegemist on, tohtiril — haigetega, aga kirikhärral — sündinute ja surnutega, ning pealegi ei tohi tale kirikus kesgi wastu rääkida."

Aim.

Tsenfor taewas.

Tsenfuriametnik tuli taewawärawa taha. Temal oli salajane aimus, et ta taewa piduajalibesse just kõlblik ei ole, oga ta lootis mingil heal juhtumisel siise scamo. Ta ei läinudgi siis otsesõõ Peetruse juule, waid p'it's ennast ulse lähedale sündsat aega ootama.

alasti teiste ees seisis. Tiitwalinnitajad küsitiwad ajakirjanikult, et kes see on, ja ajakirjanikud ise küsitiwad üksteiselt, et kes ta on. Üksteist tundsiwad nad nendest muhtudest, mida wateeldes eluajal üksteisele oliwad jaganud, aga see wõeras oli üsna ilma muhuta.

"See ei ole meie-mees," o'futasiwad nad.

"Kes sina oled," küsis üks wiimaks.

"Tsenfuriametnik olen."

"Mis kur . . . — ah ja, sin wist nii wäge- waid sõnu ei pruugita — mis, taewa wägede nimel, sina siin teed!"

"Seba mis teisebgi, arwan —"

"Ei wennike. Kuid sina siia jääb, siis piame meie küll ära minema," ütlesiwad ajakirjanikud ühel hääl. "Sest tuleb suur protsess!"

Mustasaja tegewus

Warsti paistisgi suur hull tulijaid. Tsenfuriametnik astus julgesti nende sekka ja lähenes ühes piha Peetrusele.

"Mis mehed olte?" küsis Peetrus.

"Ajakirjanikud," oli wastus.

"Ahaa. Jah. Astuge aga siise lorraga. Teile on siin suur pidu wolmistatud."

Ja siis libises iseosurimeesgi teistega ühes wärawast siise.

Sisfemineku järele wiidi uued tulijad kõige enne taewa sauna ja pandi selle järele karnise lumitõlgesse riidesse. Siis paniwad tiitwalinnitajad iga ühele uured tiiwad kätte. Aga siis leiti et ühed riided ja paar tiibast puudsiwad. Ja just tsensor oli ilma jäänud, kes nüüd kõikide imelspanemiseks

Peeti nõuu, mis teha. Tiitwalinnitajad arwasiwad, et oleks waja Taara enesega kõneleda, temale piawad uued tulijad nüüd muidugi ennast esitlema minema.

Ja siis mindigi. Tsenfuriametnik oma eratiides.

Taara juurde jõudes pigistasiwad uued tulijad tema kätt ja ütlesiwad oma nime, ja Taara ütles, et ta rõemuga neid teretab ja awalbas lootust, et nad siin ü'etwal tunnuwad endil hea olewat. Wiima's märkas ta tsensori.

"Kes see on, kes mitte pidumäcuste kohaselt minu ette tules riides ei ole?"

"Noh, see on üsna isäralik lugu," ütles üks tiitwalinnitajatest et Peetrus on selle nende härradega

ühes kätte lastnud, eht teda küll teiste ühise passi peal kirjas ei ole."

"Ja meie ei või sellega nõus olla, et tema siia jääb, ütles ajakirjanikkude wanem. See on suur kurjetegeja. Ta on meie armsaid lapsi, kirjatõssi, jaded, tuhandete kaupa tapnud.

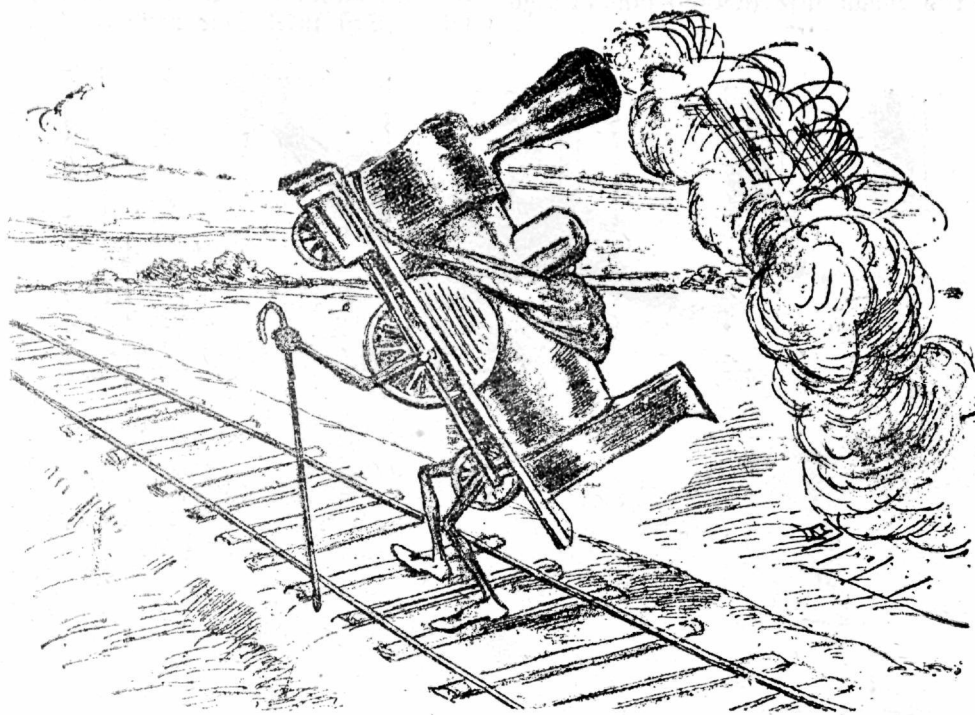
"Kas sul midagi on oma wabandamiseks ütelda?" küsis Taara.

"Oli waja elada . . . naene, lapsed . . ."

"Ja ei mina ole teidagi lästinud oma eluülespidamiseks tapma hakata. Aga kui lord oled siia pääsenud, siis võid olla, kui see sulle lõbu teeb."

Ajakirjanikud nurisesiwad rahulolematalt habemetesse, aga Taara pilgutab neile salamahiti filma.

oliwad nii helewalged. Ei ühtgi kohta, kus peal võiks filmi puhata! Ta pea hakkas juba pöörutama. Ei, seda ei wõinud ta kannatad. Musta, musta, eht punastgi täppi pidi ta nägema, muidu võiks hulluks minna. Ta tundis, kuida sil nalaud palitsetiwad, ta surus neid kättega kinni, püüdis ennast kummuli hoida, aga asjata. Itka on kõik walge! Ei! Ta kargas üles, tahmas riided ümber, läks wälja ja jooksis ahastuse kiiruga wärawale ja pööras seal kolebasti. Petrus oli asja kohta tarwilised määrused juba ette saanud, nii et kui ta u'se waateaugust koputajat nägi, koge ilma küsimata wõtme lufus ringi keeras, ja tsefuriametnik pööras ühes uufe awanemisega taewast wälja. Oh, juba hall udugi, mis wäljas walitses,

Raudtee streigi ajal.

Raudteeleenijad ja ametnikud hakkasiwad streikima ja jätsiwad masina teele. Wedur ei olnud sellega rahul, tegi ennast rongi küljest tahti, wõttis kepi kätte ja kõmpis jala Tallinna.

Oli juba üsna hilja, kui kõik ohtuöögi järele puhkusele lätsiwad. Pihast teekonmest wäsinad, oliwad uued tulijad kõik warsti üksteise wõidu norrkamas. Kõik peale tsefuri. Tema ei saanud und filma, waid keeras woodis üht külge ja teist külge. Ta ei wõinud oru saada, m'lest see tuli. Ohtuügi ta ei olnud üleliiga söönud. Wiimaks leidis ta, et hoone-tes oli liiga walge. Ta tõusis woodist üles, et akna warjusi ette tõmmata, aga neid ei olnudgi aknate juures. Kuida need teised kõik magada wõiwad, eht küll neilgi maailmas magamise tuba pime oli? Ta sai ikka enam äratatud. Pöörand, lagi, seinad, majariistad woodiriided, ajakirjanikkude riided ja tiiwad, need oliwad kõfeks torebasti seinale riputatud, kõik

walgistas teda, aga ta tundis, et must ja punane on tema element, ilma nendeta, on kõik tema lõbu ladedund. Kiiresti tegi ta nüüd otsuse. Ta läks seda paita otsima, kus ta teadis hästi musta olewat seal on palju süsimusta, nõgimusta ja tulipunast, need on tema wärwid.

"Ema ae, ema ae, meie wiisid on siin," hüüdis Pöidla Aits, kui Säganuse kirikus kotiga raha korjati, millel weikene kellukene küljes tilises.

Uuemad sõnumid.

Pärnus tuli 17 inimest turule koku ja prokla-meerisivad „Wabariigi.“ Suur ahastus korserwa-tiivlistes ringkondades.

Spetsiaaliline kuulutjutt läis kahe nädali eest ümber: Eesti webariigi presidendi ametit ei ole Tartus teegi tahtnud vastu võtta. Ainult kuningaks olla üks lubanud hakata.

Uks wirt tuba lawabrikant on „konstitutsiooni pa-berosfid“ turule saatnud. Enne fuurtreiki maksivad need kopil tükk, nüüd 13 kop. sada. Nii ruttu muu-tuvad meie juures olud.

Seasüdamline tüdruk.

„Miina, miks te nutate? Kuid teil kahju on ära minna, miks te siis meile üles ütlesite? Jääge pai-gale, teenige edasi.“

„Oh, proua, ega ma iseense pärast nuta: mul on jelle waeße inimese pärast halemeel, kes minu ase-mele tuleb.“

Rahurikkuja.

Bill sügisene õd. Waike linna uulits. Raugelt posti otsast lumab tume laternatuli. Wahikorral olew linnawaht ou maja trepile maha istunud ja magama uinunud.

Isand läheb mööda, tõukob ta külge ja küsib:

„Kuule, kus siin Kuntsbergi maja on?“

Wahit wastab läbi une:

„Miks te tahate saada? Kuda te tohite mind minu teenistulekohuste täitmise juures segada!“

„Kui meie Maali jotta läks, siis oli ta õde, aga nüüd on ta wamma,“ ütles piisike pois imesta-des ijale.

Utsjatata hirm.

Härra: Kas tead, mis meeletumat tempu Jaan-berg tegi, kui ma teda lahti lastin?

Proua: Mis! Jumala pärast —

Härra: Rihwtitas ennast ära.

Proua: Noh, Jumal tänatud! Ma ehmatafin ära, et eht taevas teine sinu peale.

Raugemalt riigist.

Odessaft. A nettil. 30000 koda-rütku, kes ülikooli lubasiwad ära pöletada, paluwad jootraha. Kästigi, Teie Hilgu, nõuetawat summa rahwa-hariduse ministertumile kõrgema hariduse peale määratud summadest wälja anda. Neidhardt.

Peterburist. Eila toiduajal leiti Newski pr. ja Karawannaja ul. nurgalt tõlla tükk maast. Dneti ei olnud seal ministrit ega ministri tükkki maas. Nii anti kohtu uurimise alla. „Signal.“

Kui sa tahad ilma fees
Olla auus ja õige mees:
Sõit na teiki selja taga,
Silmaes tee nägu waga...

Suulutus.

Kõigele mereministertumile.

Sõjaminister Rödiger palub mössawaid sadamaid jö kindlusi tungiwalt, et nad wähegi järjekorda piats. Muudu on walijufjel wõimata madrustemäsfule kuu-lipildujatega waetu astuda. Signal.

Kodanikkude kaitsewägi

Päts oli puus, Pung oli juus, Teement maas ja Martina käes.

(Rahvalaul.)

Резъ Типъ А. Лаурманъ

RESTI
RAHVUSLAAMATUKOJA
AR